

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

כאחד הנבלים למלאות תאורתו בחיקו, כאשר אמר המשל "כל מי שאינו מתבייש מנפשו אין לנפשו ערך בעיניו". ויסודות אלו קיבלנו ג"כ מג"ע מוהרנ"ת זצ"ל. וזה בחי' "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, את יעקב איש וביתו". כי כשיהודי בביתו עם משפחתו - צריך להתנהג בכל מעלות קדושת היהדות ובפרט בסבלנות וענוה בבחינת (כבא מציעא נט, א) אתתך גוצא - גחון ולחיש לה, וכמ"ש חז"ל (סוטה מז, ב) האי מאן דיהיר, אפילו אינשי ביתיה - לא מיקבל, וע"י ענותנות ונחמדות ישפיע לטוב לצאצאיו ולכל המשפחה. אבל כשיהודים נמצאים רחוקים מיראי ה', או בין גוים בבחי' "בני ישראל הבאים מצרימה", אזי צריך לעבוד את ה' ולהתנהג בבחי' "בני ישראל" דהיינו בגדלות האדם ויהדותו, שלא יתחשק לו ח"ו בשום בחינה להיות בבחי' (תהלים קו, לה) ויתערבו בגוים וילמדו ממעשיהם, אלא ידע ויזכור מעלתו ומעלת אבותיו ורבותיו הקדושים, ופחיתות הגוים והרחוקים מעבודת ה', וידע ויזכור שלא מתאים לו (ס'פאסט נישט) ליהודי ברום מעלתו להתנהג אפ"י במעט כאחד הריקים ובעלי תאות ומידות רעות, אלא כולו קודש לה'.

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויוזפלד

מדרש

וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא, ללמדך שכל זמן שהיה אחד מהם קיים מאותן שירדו למצרים לא שעבדו המצרים בישראל. ובני ישראל פרו וישרצו, אף על פי שמת יוסף ואחיו, אלקיהם לא מת, אלא ובני ישראל פרו וישרצו. דבר אחר, כל אחת ואחת ילדה ששה בכרס אחד, שנאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וגו'. ויש אומרים שנים עשר, דכתיב: פרו שנים, וישרצו שנים, וירבו שנים, ויעצמו מאד שנים, ותמלא הארץ אתם שנים, הרי שנים עשר. ויעצמו, יש אומרים ששה בכרס אחד. ואל תתמה, שהרי עקרב שהיא מן השרצים יולדת שבעים. רבי נתן אומר: ותמלא הארץ אתם, כחושים של קנים. (שמות רבה א, ח)

התיקון הכללי

ואתה ה' תשחק למו, תלעג לכל גוים. זהו על דרך רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום (משלי יט, כא), בחי' (תהלים ב, ד) יושב בשמים ישחק, ה' ילעג למו. ולא בא רק לספר על כוחו וגבורת ה', אלא לבקש "נא ה' תלעג ותשחק ותבטל כל מחשבותם". ומה שהזכיר "גוים" הוא משום שבפסוק ו' הזכיר הקיצה לפקוד כל הגוים. א"נ עבור יהודים המתנהגים כגוים ושקוצים; וגם ביקש שהם יהפכו ללעג וקלס. (מתוך הספר "שי למורא" פרוש על תיה"כ)

לע"נ עמיהו בן משה ז"ל * לע"נ הכיבה בת תמו ע"ה * יוזנן הגון ליוסף בן נחמה * מול טוב מבני הישיבה לשי דוד קורו

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר שמות לכבוד ... אחרשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, את יעקב איש וביתו באו" (שמות א, א).

לכאורה הוזה ליה למימר, או "בני ישראל הבאים מצרימה, את ישראל" או "בני יעקב הבאים מצרימה, את יעקב", אבל הסיגנון חצי ישראל וחצי יעקב (בני ישראל את יעקב) תמוה. ויש לומר דשני לימודים קרמיו לן קרא, כי יש בחינה של ענוה ותמימות ופשיטות, והיא בחינת "יעקב", וכמ"ש (בראשית כה, כז) ויעקב איש תם יושב אוהלים - דהיינו אוהלו של שם אוהלו של עבר, כפרש"י, וחיותו מדרכו שהולך תמיד לבתי מדרשות (כ"ר סג, ט) ומתנהג בחסידות (כמבואר בתרגום יונתן בן עוזיאל בראשית כה, יב), גופו קדוש ומתנהג בקדושה (ראה זוה"ק ח"ב קיא).

תמיד דובר אמת, כמבואר במדרש שוחר טוב (טו, א) ע"פ דובר אמת בלבבו (תהלים טו, ב) ואמרו חז"ל (מכות כד, א) עה"פ (תהלים טו, ג) לא רגל על לשונו - זהו יעקב אבינו מן על דורו בזכות צדקתו, כדאיתא בבוה"ק (ח"א קפ). כל ימיו של יעקב לא היה שורה דינים על העולם, ועוסק בקירוב רחוקים, וכמ"ש חז"ל (כ"ר פד, ד) יעקב מגייר גרים, בעל צדקה, כמ"ש (בראשית כה, כב) וכל אשר נתן לי עשר אעשרנהו לך (וכדאיתא בתרגום יונתן בראשית לג, כ) שנתן יעקב, מעשר מכל מה שהיה לו. וקדוש וטהור היה כמ"ש (כ"ר עט, א) אבינו יעקב בן שמונים וארבע שנה היה, ולא ראה טיפת קרי מימיו. ועכ"פ עיקר שמו "יעקב" על שם שיפלותו וענותנותו

(יעקב - ל' עקב הנמוך), בבחי' (משלי כב, ד) עקב ענוה. וזו בחינת יעקב. וישנה בחינה נוספת והיא בחינת "ישראל" וכמ"ש (בראשית לב, כח) ויאומר [המלאך] לא יעקב יאמר עוד שמך, כי אם "ישראל", כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל. נמצא ש"ישראל" ע"ש השררה והגדלות, בחי' "גדלות האדם". כי צריך כל יהודי [העובד את ה'] לטפח ולהחשיב מעלת גדולת יהדותו, בבחינת (דברי הימים ב י, ו) ויגבה לבו בדרכי ה', וכמ"ש חז"ל (סוטה ה, א) שתלמיד חכם צריך שיהיה בו אחד משמונה בשמינית גאווה. וכמבואר היטב ענין "גדלות האדם" בדברי רבינו יונה ז"ל (שערי העבודה, בתחילתו) וז"ל שידע האיש העובד [ה'], ערך עצמו, ויכיר מעלתו ומעלת אבותיו, וגדולתם וחשיבותם וחיותם אצל הבורא יתברך וישתדל ויתחזק תמיד להעמיד עצמו במעלה ההיא, ולהתנהג בה תמיד, ויעשה אשר לא יבושו אבותיו מדרכיו וממעשיו. ויצא לו מזה, כי כאשר יתאוה תאוה ויעלה בלבבו לעשות דבר שאינו הגון - יבוש מעצמו ויבוש מאבותיו, וישיב לנפשו, ויאומר "אדם גדול וחשוב כמוני היום, שיש בי כמה מעלות טובות רמות ונשאות, ושאיני בן גדולים, בן מלכי קדם, איך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלקים ולאבותי כל הימים". ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתו ומעלת אבותיו - נקל יהי' בעיניו ללכת בדרכי הפרוצים, להגלות נגלות

כלו טוב

רק שיש פְּחִינַת יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּא מְלַאֵךְ הַקְּדוּשָׁה, וְאֵת-עַל-פִּיָּבֶן הוּא יֵצֵר הָרַע, וְצָרִיף לְהַתְּנַבֵּר וְלְהַמְלִיט מֵאֵד מְמַנֵּי. הֵינּוּ פְּחִינּוֹת גְּבוּרֹת, פְּחִינּוֹת דִּינִים. וְזֶה הַכֹּהֵן דְּעַתָּה, יֵשׁ לוֹ זֶה הַיֵּצֵר הָרַע הַזֶּה, הֵינּוּ גְבוּרֹת וְדִינִים. וְצָרִיף לְהַתְּנַבֵּר עָלָיו, וְלְהַמְתִּיק דִּינֵינִים, שִׁיחִיָּה רַק כָּלוֹ טוֹב. כִּי מִי שֶׁנִּכְלָל בְּמָקוֹם שֶׁצָּרִיף לְהַכְלִיל, הֵינּוּ בְּאֵין סוּף, שֶׁשֶׁם כָּלוֹ טוֹב, וְאֵין שֵׁם דִּין, חֵם וְשָׁלוֹם. עַל כֵּן צָרִיף לְהִיּוֹת כָּלוֹ טוֹב, וְלְהַמְתִּיק כָּל הַגְּבוּרֹת וְהַדִּינִים, שֶׁהֵם הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁלְמַעֲלָה.

(ליקו"מ עב)

ואלה שמות בני ישראל

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו" - סופי-תבות הם אותיות תהלים ואתיות תשובה פי על-ידי תהלים זוכין לתשובה, שהיא בחינת שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו' פי מ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל, הבאים מצרימה, להודיע שם פנ"ל. (ליקוטי מוה"ר"ן תנינא תורה עג)

הגאולה

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב וכו', שפשהתחיל לספר גלות מצרים וגאולתם התחיל משמות בני ישראל שבאים לשם, להורות שכל עקר קיומם בגלות וגאולתם משם, הכל היה בכח שמות בני ישראל שהם ראובן שמעון ולוי וכו', שכל שמותם נקראו על שם שמחת ישראל שעל ידי זה מבררין מהיכלי התמורות עד שמשגיגין אור האין סוף וכו' שנה עקר תכלית הגאולה לדעת ולהכיר אותו ותברך כמו שכתוב וידעתם פי אני ה' המוציא אתכם וכו'. פי בשביל זה הקדים ה' לתברך שירדו יעקב ובניו הצדיקים בעצמן מצרימה, פי על ידי קדשתם העצומה שהיה משה שלמה שהם גלו אלקותו בעולם שנהו עקר השמחה והחיות פנ"ל, על ידי זה היה להם כח לסבל מרירות הגלות ולבלי להשתקע שם.

פי עקר מרירות הגלות הוא העצבות פנ"ל וכל מה שמכבידין הגלות מתגבר העצבות יותר, וכן כל מה שמתגבר העצבות שהוא גלות השכינה מתגבר גלות והעבדות הגשמי יותר, ואם פן מאין יבוא עורנו, אף כל הקיים בגלות והתקנה לצאת משם הוא על ידי הצדיקים יעקב ובניו שירדו מצרימה שהם שמות בני ישראל הנזכרים לעיל, שבכחם הגדול יכולים להמשיך אלקותו ותברך ולהחיות ולשמח נפשות כל ישראל בכחם ועצותם העמקות שעל ידי זה מעלין המלכות בכל פעם עד שזוכין לכל הנ"ל שנהו עקר בחינת הגאולה בחינת פי בשמחה תצאו וכו' פנ"ל.

(ליקו"ה או"ח הלכות ברכת הוראה ה"ו אות נז)

ויזעקו ותעל שועתם

עיקר יציאת מצרים הי' ע"י ריבוי הצעקות והזעקות שצעקו בני ישראל אל ה'. כ"ש ונצעק אל ה' אלהינו וירא את ענינו וכו'. וכתוב ויאנחו בני ישראל וכו' ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים וכו'.

(ליקו"ה יו"ד הלכות ערלה הלכה ג אות ט)

נפש יקרה

הנפש היא יקרה מאד, וצריך להיות זהיר בה ולשמרה מאד.

בחי' נפש יקרה (משלי ו), וכמ"ש (דברים ד) ושמרתם מאד לנפשותיכם - והנה בענין זהירות ושמירת הנפש מתבארים מתוך דברי רבינו ז"ל בתורה הק' הזו כמה פרטי דינים. ואלו הן: א. לקבל הכבוד המלביש הנפש, בקדושה גדולה לשמו ית' לבד (כמבואר באות א). ב. לראות שיהיה פנים להכבוד ע"י זהירות מתאוות אכילה ובהכשלו בזה ח"ו, ע"י צדקה (כמבואר באותיות ב, ה). ג. לראות להוליד הנפש בנקל ע"י יראה (כמבואר באות ז). ד. לגדל הנפש ע"י אהבה (כמבואר שם). ה. ליזהר מעייפות הנפש ע"י תפילה בכונת הלב, ובהכשלו בזה להחיות הנפש ע"י כבוד זקן ששכח תלמודו מחמת אונסו (כמבואר באות ח). וע"כ כשבא כבוד חדש לאדם צריך ליזהר ולהשמר, כי אולי בא הכבוד ח"ו בשביל הסתלקות כדי שתסתלק הנפש אל הכבוד.

רואים מכאן שע"י שזוהרים לקבל הכבוד בקדושה לשמו יתברך לבד (וכמבואר לקמן) אפשר לפעול ע"י שאע"פ שהכבוד בא מתחילתו משום הסתלקות, אעפ"כ אפשר להפוך ביאתו לטובה ולהמתיק הגזירה, וכן משמע לקמן בדברי רבינו דקאמר "אבל ע"פ רוב בא הכבוד לטובה" משמע דלפעמים מתחילתו בא לרעה דהיינו משום הסתלקות ח"ו. ועוד אפשר לפרש שהכבוד בא בבחי' אור פשוט ולשם נסיון, והכל תלוי באדם איך יקבלנו, וע"כ צריך להיות פיקח וירא שמים בשעת הנסיון דהיינו בשעה שנותנים לו כבוד להמשיכו לשמו ית' לבד ולא להנאתו כלל, כי שמא עכשיו בא משום הסתלקות ח"ו. (מתוך הספר "יש מאין")

הסנה בוער באש

וזה בחינת המראה שראה משה בסנה שראה שיהיה בוער באש והסנה אינו אוכל זה בחינת הנ"ל בחינת אש אכלה דאכלי כולא וכו'. ואף על פי כן ואתם הדבקים וכו' כנ"ל ועל כן הראה הקדוש ברוך הוא זאת למשה בתחילת ההתקרבות של ישראל שרצה השם יתברך להראות למשה בגודל אהבת ישראל שהוא בוחר בהם לקרבם אליו מכל השבעים אומות ורמו לו זאת בסנה כמו שהסנה בוער באש ואינו אוכל כמו כן ממש ישראל הם יכולים לידבק בה' אף על פי שהוא אש אכלה כי עליהם נאמר ואתם הדבקים בה' וכו' חיים וכו' כנ"ל.

וגם זהו בעצמו בחינת אברהם אבינו עליו השלום שנשלך לכבשן האש ויצא חי והרן מת שם באותו אש היינו כנ"ל בחינת אש אכלה דאכלי כולא וכו' ואתם הדבקים וכו' כנ"ל. וזה פירוש אתה הוא ד' האלקים אשר בחרת באברם והוצאתו מאור כשדים כי בזה שהוציאו מאור כשדים מכבשן האש בזה בחר בו כי זה בחינת קדושת ישראל הנבחרים משבעים אומות בחינת ואם הדבקים וכו'.

(ליקוטי הלכות אורח חיים הלכות חנוכה הלכה ד אות ד)

התורה שממשיכין ע"י גחלי אש

וזה בחי' מראה הסנה שראה משה והנה הסנה בוער באש והסנה אינו אוכל ויאמר אסורה נא ואראה מדוע לא יבער הסנה. היינו שמושה ראה מלאך ה' בלבת אש מתוך הסנה שהוא בחי' שראה שזכה לבחי' גחלי אש הנ"ל בחי' דבורים חמים כגחלי אש שע"י עיקר המשכת התורה כנ"ל.

ע"כ התפלא מדוע לא יבער הסנה כי הסנה הוא בחי' החוחים והקוצים הסובבים וכו' את הקדושה שהם המונעים מלבא לא"י ומכל הדברים שבקדושה, שעיקר הכנתם ע"י התורה שממשיכין ע"י גחלי אש הנ"ל שע"י זוכין לקבל כח מאדום להכניע כל השונאים והמונעים ולהעמיד הדת על תלו ולבא לא"י וכנ"ל.

וע"כ התפלא מאד ואמר אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה ע"י אש התורה, וירא ה' כי סר לראות ויקרא לו משה משה ויאמר הנני ודרז"ל הנני לכהונה הנני למלכות. כי סבר שבודאי יכלה הסנה שהם המונעים כנ"ל ויבא לא"י ויגמור הגאולה בשלימות ששם הכהונה והמלכות שנמשכין מב' בחי' הנ"ל, היינו בחי' התורה שממשיכין ברחמים ותחנונים זה בחי' כהונה בחי' כהן איש חסד בחי' רחמים ותחנונים שע"י זוכין לתורה בחי' כהן בחי' יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל. ומלכות זה בחי' מטה עוז בחי' ה' בעוך ישמח מלך בחי' עד אשית אויביך הדום לרגליך מטה עוזך ישלח ה' מציון רדה וכו'. בחי' הכנת הרע ע"י מטה עוז שזה עיקר בחי' המלכות ללחום מלחמת ה' להכניע הרע.

(ליקוטי הלכות חשן משפט הלכות גזילה הלכה ה אות יב)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמויות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמות

תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצ"ב.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניח
חזרה בתשובה שלמה